| | | |
|---|---|---|
| نام : .....<br>نام خانوادگی : .....<br>نام پدر: .....<br>**نام درس:** علوم و فنون ۳ | باسمه تعالی<br>اداره کل آموزش و پرورش استان یزد<br>مدیریت آموزش و پرورش شهرستان خاتم<br>**دبیرستان نمونه امام حسین(ع)**<br>(مهر آموزشگاه) | نوبت امتحانی: اول<br>پایه : دوازدهم انسانی<br>تاریخ امتحان: **۱۴۰۲/۱۰/۲۰**<br>مدت امتحان : ۶۰ دقیقه<br>تعداد سوال: ۱۷ |

نام و نام خانوادگی دبیر: نمره به عدد:

تاریخ و امضا: نمره به حروف:

| ردیف | **پیامبر اکرم(ص): « نیکوکاری کامل آن است که در نهان همان را انجام دهی که در آشکارا انجام می دهی»** | بارم |
|---|---|---|
| | **تاریخ ادبیات ۲ نمره** | |
| ۱ | سرگذشت حاجی بابای اصفهانی اثر کیست؟ | ۰/۵ |
| ۲ | مهم ترین عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر ادبیات عصر بیداری را بررسی کنید؟ **(۲ مورد)** | ۰/۵ |
| ۳ | شاخص ترین درون مایه های شعر فارسی در دوران بیداری را بیان کنید. **(۲ مورد)** | ۰/۵ |
| ۴ | **هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است؟** | ۰/۵ |

| الف | ب |
|---|---|
| **الف)** تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. | ایرج میرزا |
| **ب) شعر او ساده و دور از پیچیدگی بود. وی مضامین وطن دوستی و ستیز با نادانی را با آواز زیبا و پرشور می خواند.** | فرخی یزدی |
| | عارف قزوینی |

| | | |
|---|---|---|
| | **سبک شناسی (۲ نمره)** | |
| ۵ | **درستی و نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید.**<br>**الف)** در عصر بیداری، در ساختار و ترکیب دستوری سخن، جمله هایی که با طبیعت زبان هم آهنگ تر باشد، به کار نمی رفت.<br>**ب)** نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از جزئی نگری و عینیت گرایی به کلی نگری و ذهنیت گرایی روی آورد.<br>**پ)** شاعرانی که بیشتر به زبان مردم عادی شعر می گفتند، به آرایه های بیانی و بدیعی و سنت های ادبی کمتر پای بند بودند. | ۱/۵ |
| ۶ | **سروده زیر را بخوانید و یک ویژگی ادبی و و یک ویژگی فکری برای آن بنویسید.**<br>**تا چند زنی نعره که قانون خدا کو؟ گوش شنوا کو؟**<br>**کو آنکه دهد گوش به عرض فقرا کو گوش شنوا کو؟** | ۰/۵ |

www-kanoon-ir

| | | |
|---|---|---|
| | **موسیقی شعر (۶ نمره)** | |
| ۷ | **تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت** دارد؟ نوع آن را بنویسید.<br>**الف)** «ساقی جنّت»( – UU – – ) **ب)** پرده اسرار (– U – – –U) | ۱ |
| ۸ | واژه «**روزافزون**» را یک بار با حذف همزه و یک بار بی‌همزه، تقطیع هجایی کنید.<br>**الف)** با حذف همزه: **ب)** بدون حذف همزه: | ۱ |
| ۹ | نام رکن‌های معادل هجاهای زیر را بنویسید. **الف)** « – – » **ب)** « –U – » | ۱ |
| ۱۰ | ضمن یافتن وزن بیت ها بیان کنید که کدامیک از بیت های زیر را می توان به دو صورت سامان داد و تقطیع به ارکان کرد؟ دلیل خود را بنویسید.<br>**الف)** شاید اگر آفتاب و ماه نتابند / پیش دو ابروی چون هلال محمد<br>**ب)** دی شیخ با چراغ همی‌گشت گرد شهر/ کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست | ۱ |
| ۱۱ | **الف)** یک مصراع از بیت زیر را تقطیع هجایی و تقطیع به ارکان نمایید؛ سپس نام ارکان آن را بنویسید.<br>**ب)** این بیت وزن همسان دارد یا ناهمسان؟<br>**«ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی / چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی»** | ۲ |
| | **زیباشناسی (۶ نمره)** | |
| ۱۲ | **در بیتهای زیر آرایه مراعات نظیر بین کدام واژگان ایجاد شده است؟ مشخص کنید؟**<br>بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است | ۱ |
| ۱۳ | در بیتهای زیر **تلمیح، مراعات نظیر، متناقض نما و تضمین** را مشخص کنید و دلیل هر یک را بنویسید. **(هر بیت یک آرایه)**<br>**الف)** خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی<br>**ب)** گفت آن یار کز او گشت سردار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد<br>**پ)** هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است<br>**ت)** از اسب پیاده شو، بر نطع زمین رخ نه / زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان | ۲ |
| ۱۴ | در بیت زیر لف و نشرها را بیابید و نوع آن را بنویسید.<br>فرورفت و بر رفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد. | ۲/۵ |

www-kanoon-ir

| | | |
|---|---|---|
| ۱۵ | بدیع لفظی با معنوی چه تفاوتی دارد؟ با نمونه گزارش کنید. | ۰/۵ |
| | **نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)** | |
| ۱۶ | قصیده زیر از فرخی را بخوانید و آن را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید.(**هر سطح دو مورد**)<br><br>آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی/ دست خود ز جان شستم از برای آزادی<br>تا مگر به دست آرم دامن وصالش را / می دوم به پای سر در قفای آزادی<br>در محیط طوفان زا ماهرانه در جنگ است/ ناخدای استبداد با خدای آزادی<br>دامن محبّت را گر کنی ز خون رنگین/می توان تو را گفتن پیشوای آزادی | ۳ |
| ۱۷ | نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید.<br>من چه کار دارم که بگویم انجمن ها و اجتماعات مشروعه را هر کس جلوگیری بکند معنیش این است که مجلس شورا باید تعطیل شود. مگر پشت گوشم داغ لازم دارد که بردارم بنویسم علت تکمیل نکردن عده وکلای مجلس این است که مبادا خدای نکرده چهار تا آدم بی غرض داخل مجلس بشود و پارتی بی غرضها قوت بگیرد.<br><br>**الف)** دو ویژگی زبانی این نوشته را بنویسید.<br><br>**ب)** شیوه بیان این نوشته، چگونه است.<br><br>**ج)** اساسی ترین درون مایه این نوشته چیست؟<br><br>پیروز و سربلند باشید. چاکری زاده | ۱<br><br>۲۰ |